

מכון ון ליר בירושלים

THE VAN LEER JERUSALEM INSTITUTE

معهد فان لير في القدس

מעבר לגבול ולדמיון: קולנוע תיעודי, ריבונות וזיכרון

ימים שני ושלישי, 1-2 בינואר 2018, במכון ון ליר בירושלים

Nira Pereg SARAH SARAH, 2012

יום שני, 1 בינואר

17:30-20:30 ערב פתיחה מבט מעבר לגבול: עומר אמיראלאי על סוריה, ישראל ופלסטין

ברכות: פרופ' שי לביא, ראש מכון ון ליר בירושלים

הקרנת סרטו של הבמאי הסורי עומר אמיראלאי (Omar Amiralay)

A Plate of Sardines - or The First Time I Heard of Israel

(סוריה/צרפת, 1998, 20 דקות, ערבית, כתוביות באנגלית)

בסרטו צלחת סרדינים - או: בפעם הראשונה ששמעתי על ישראל הבמאי עומר אמיראלאי מבקר בחורבותיה של העיר הסורית קוניטרה ברמת הגולן בחברת הבמאי הסורי מוחמד מאלס'. הביקור בהריסות העיר שמעולם לא שוקמה הוא בסיס לשיחה בין שני הבמאים על זיכרון ועל השלכותיה של הפעולה הפוליטית.

דיון בעקבות ההקרנה:

יו"ר: ד"ר אביגיל יעקבסון, החוג ללימודי האסלאם והמזרח התיכון, האוניברסיטה העברית בירושלים ומכון ון ליר בירושלים

ד"ר לליב מלמד, חוקרת קולנוע ומדיה תיעודית, אוניברסיטת גתה, פרנקפורט

פרופ' פרומה זקס, חוקרת סוריה, החוג להיסטוריה של המזרח התיכון, אוניברסיטת חיפה

אבי מוגרבי, במאי קולנוע

פרופ' אמנון רז-קרקוצקין, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ומכון ון ליר בירושלים

הקרנת עבודות הווידאו־ארט של נירה פרג "אברהם, אברהם" ו"שרה, שרה" (2012); "ישמעאל" (2015).

שתי יצירות וידאו ארט שבהן מוצג תהליך שינוי בעלות זמני של 24 שעות של אולמות התפילה במערת המכפלה - ממסגד לבית כנסת (שרה שרה) ומבית כנסת למסגד (אברהם אברהם). שתי היצירות זהות באורכן, בקצבן ובמבנה הסימטרי שלהן ומעלות שאלות על מוקדי השליטה המניעים את המרחב כולו.

ביצירה "ישמעאל" נירה פרג חוזרת לחברון ועוקבת במשך יום אחד אחר חמש קריאות המואזין לתפילה ("אד'אן"), וחושפת בפנינו את הצורה שבה בירוקרטיית השליטה על המרחב הדתי נפגשת עם היסטוריה פוליטית וריטואלים דתיים.

דיון בעקבות ההקרנה:

יו"ר: ד"ר אסף תמרי, אקדמיית פולונסקי, מכון ון ליר בירושלים

ד"ר לינא שלאימה, חוקרת משפט יהודי ואסלאמי, אוניברסיטת תל אביב (ההרצאה באנגלית)

ד"ר יוכי פישר, חוקרת דת וחילון, מכון ון ליר בירושלים

אליעז כהן, משורר, עורך ופעיל שלום, חבר קיבוץ כפר עציון

ד"ר יעל שנקר, בית הספר לאמנויות הקול והמסך, המכללה האקדמית ספיר ואוניברסיטת פלורידה

מגיבה: נירה פרג, אמנית

13:30-12:30 הפסקת צהריים

15:30-13:30 בין מרחב מדומיין למרחב אלטרנטיבי: אפשרויות אחרות להתבונן במזרח התיכון

הקרנה (מפסטיבל הקולנוע העצמאי של חיפה)

רב־שיח

מנחה: ד"ר לליב מלמד

נציג מפסטיבל הקולנוע העצמאי של חיפה

יעל מסר, מנהלת ואוצרת הגלריה בבית הגפן בחיפה

ד"ר אסף דוד, המנהל האקדמי של הפורום לחשיבה אזורית

אסנת טרבלסי, מפיקה-יוצרת ויו"ר פורום היוצרים הדוקומנטריים

ז'נאן בסול, עיתונאית עצמאית ועמיתת מחקר בפורום לחשיבה אזורית

19:00-16:00 על גבול הזיכרון

הקרנת סרטה של ענת אבן יזכור למנשייה (ישראל/צרפת 2017, 75 דקות, עברית וערבית, כתוביות)

תושבי שכונת מנשייה מגיעים עם משפחותיהם לפיקניק על כר הדשא המכסה את חורבות הבתים שחיו בהם בילדותם. הם משוטטים, נושמים את הריח המוכר של הים, ומנסים לאתר את המיקום המדויק של הבית שנאלצו לברוח או להתפנות ממנו בהוראת השלטונות. הפארק משמש להם דוכן עדים, במה שעליה מושלכים חומרי הזיכרון. הם משתפים את ילדיהם ונכדיהם בסיפורים קטנים מחיי היומיום שנקטעו, בערבית ובעברית, וסיפורי העבר נשזרים בקולות פעילות הפנאי הישראלית. קולות המספרים משמשים עדות חיה למרקם האנושי של השכונה, ומאפשרים לדמיין את החיים שרחשו בה. יזכור למנשייה עוסק במקום נעלם שחי וצרוּב בזיכרון תושביו.

דיון בעקבות ההקרנה:

יו"ר: ד"ר יעל שנקר

ד"ר תמר ברגר, האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל

ד"ר מוסטפא קוסוקסי, פסיכולוג קליני

פרופ' יפעת וייס, החוג להיסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו, האוניברסיטה העברית בירושלים

מגיבה: ענת אבן, במאית הסרט

ועדה אקדמית: יוכי פישר, לליב מלמד, יעל שנקר, רונה ברייר־גארב

הכניסה חופשית

מכון ון ליר בירושלים, רחוב ז'בוטינסקי 43, ירושלים, טל' 02-5605288 www.vanleer.org.il

לא תתאפשר חניה בשטח המכון (חניה מוסדרת ברחובות הסמוכים). תמונות שיצולמו במהלך האירוע יפורסמו באתר המכון וברשתות החברתיות.